

Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van 3 oktober 2016 met nummer 2016/66 tot wijziging van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 12 juli 2016;

Gelet op de artikelen 2.8, 4.7, 5.1 en 5.2 van de Waterwet;

Overwegende dat het wenselijk is de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier te wijzigen wat betreft de normen voor waterkwantiteit, de instructieregels voor het beheerplan, de procedurevoorschriften voor leggers, de procedure en de kaartbijlage voor peilbesluiten te wijzigen;

Besluiten:

Artikel I

De Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2.2 komt te luiden:

Artikel 2.2 Normen waterkwantiteit

- 1 Met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht, geldt voor het gebied van een gemeente binnen de bebouwde kom dat in een ruimtelijk plan is bestemd voor de doeleinden bebouwing, hoofdinfrastructuur en spoorwegen, als norm een gemiddelde overstromingskans van 1/100 per jaar en voor het overige gebied als norm een gemiddelde overstromingskans van 1/10 per jaar.
- 2 Met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop de regionale wateren moeten zijn ingericht, geldt voor het gebied van een gemeente buiten de bebouwde kom, als norm een gemiddelde overstromingskans van:
 - a 1/100 per jaar voor bebouwing;
 - b 1/50 per jaar voor glastuinbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw;
 - c 1/25 per jaar voor akkerbouw;

- d 1/10 per jaar voor grasland.
- 3 Voor de toepassing van het tweede lid is wat betreft het landgebruik de situatie bepalend zoals vastgelegd in het Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland versie 5 van Wageningen Universiteit en Researchcentrum.
 - 4 Aanvullend op het derde lid mag voor de bepaling van het landgebruik natuur, naast het Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland versie 5 van Wageningen Universiteit en Researchcentrum, gebruik worden gemaakt van de voortgangkaart realisatie Natuurnetwerk, die jaarlijks in het Meerjarenprogramma Groen Noord-Holland wordt vastgesteld, waarop gebieden zijn aangeduid als Natuurnetwerk gerealiseerd.
 - 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere voorschriften stellen aangaande de toepassing van het eerste, tweede en derde lid.
 - 6 Bij de beoordeling in maatgevende situaties wordt inundatie van een deel van het gebied geaccepteerd overeenkomstig de percentages genoemd in bijlage 3 behorende bij deze verordening.
 - 7 Uiterlijk 31 december 2017 voldoet de inrichting van de regionale wateren aan de in het eerste en tweede lid opgenomen normen.
 - 8 In afwijking van het tweede lid, gelden voor de gebieden zoals weergegeven op de als bijlage 4 bij deze verordening behorende kaarten, de maaiveldcriteria zoals weergegeven op de als bijlage 4 bij deze verordening behorende kaarten.

B

Artikel 3.4 komt te luiden:

Artikel 3.4 Toezending

- 1 Het dagelijks bestuur stuurt het beheerplan binnen vier weken na vaststelling naar gedeputeerde staten. Als bijlagen voegt het toe een samenvatting van hetgeen door de op grond van artikel 3.2 geraadpleegde instanties bij de voorbereiding naar voren is gebracht, de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het algemeen bestuur daarover.
- 2 Het dagelijks bestuur stuurt het beheerplan binnen vier weken na de vaststelling aan de ingevolge artikel 3.2 geraadpleegde bestuursorganen en aan de minister van Infrastructuur en Milieu.

C

Artikel 4.1 komt te luiden:

Artikel 4.1 Legger waterstaatswerken

- 1 De legger, bedoeld in artikel 5.1 van de wet, bevat naast het bepaalde in het eerste lid van dat artikel in ieder geval:
 - a het lengteprofiel, dwarsprofielen en het profiel van vrije ruimte van de primaire en regionale waterkeringen,
 - b de gemiddelde dwarsprofielen van de oppervlaktewaterlichamen;
 - c een omschrijving van de ondersteunende kunstwerken en de bijzondere constructies die deel uitmaken van de primaire- en regionale waterkering, oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden.
- 2 Voor oppervlaktewateren, die niet overwegend van belang zijn voor aan- en afvoer van water en waterberging, geldt een vrijstelling van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, en uit artikel 5.1, eerste lid, van de wet, met betrekking tot vorm, afmeting en constructie.
- 3 Op de voorbereiding van de legger, voor zover daarbij de ligging van een bergingsgebied of de ligging van een beschermingszone wordt vastgesteld of gewijzigd, is afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

D

Artikel 4.5 komt te luiden:

Artikel 4.5 Actuele peilbesluiten

Het algemeen bestuur zorgt dat een peilbesluit actueel is en in ieder geval is toegesneden op veranderingen in zowel de omstandigheden ter plaatse als de aanwezige functies en belangen.

E

Bijlage 2 wordt vervangen door bijlage 2 bij dit besluit.

F

Na bijlage 2 wordt een bijlage 3 toegevoegd bij dit besluit.

G

Na bijlage 3 wordt een bijlage 4 toegevoegd bij dit besluit.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Haarlem, 3 oktober 2016.

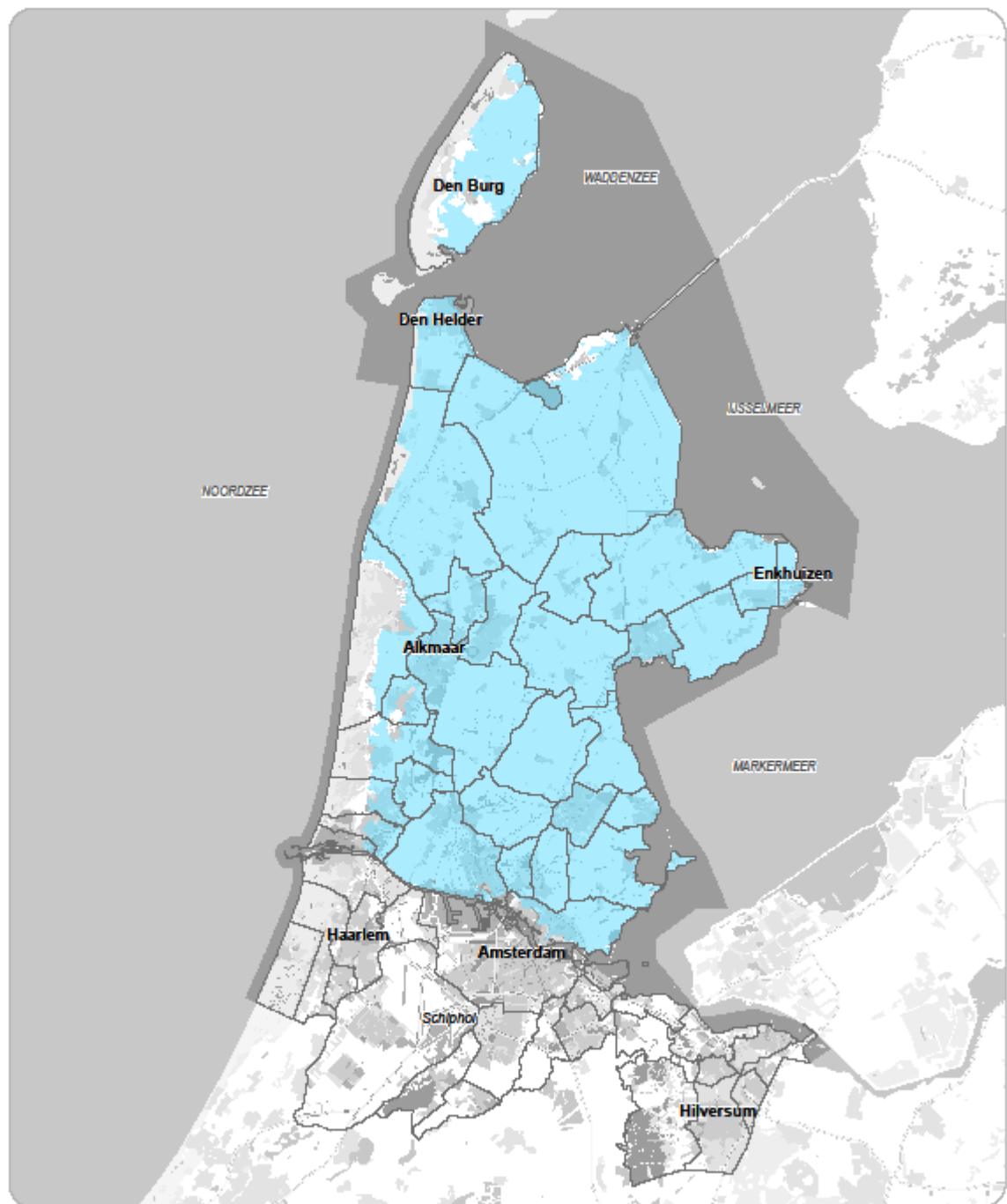
Provinciale Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter.

K. Bolt, statengriffier.

Bijlage 2, Kaart met gebieden, waarin voor de oppervlaktewateren een peilbesluit moet worden vastgesteld, als genoemd in artikel 4.2 van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bijlage2 Waterverordening HHNK

■ Gebieden waar peilbesluiten moeten worden vastgesteld

Kaart met gebieden, waarin voor de oppervlaktewateren een peilbesluit moet worden vastgesteld, bedoeld in artikel 4.2 van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

0 10 20 Km.

Datum: 14-04-2015
Copyright: Kadaster
Formaat: A4
Projectnr.: 320022

 Provincie
Noord-Holland
Sector Kennis en Beleidsevaluatie
Bron: Provincie Noord-Holland

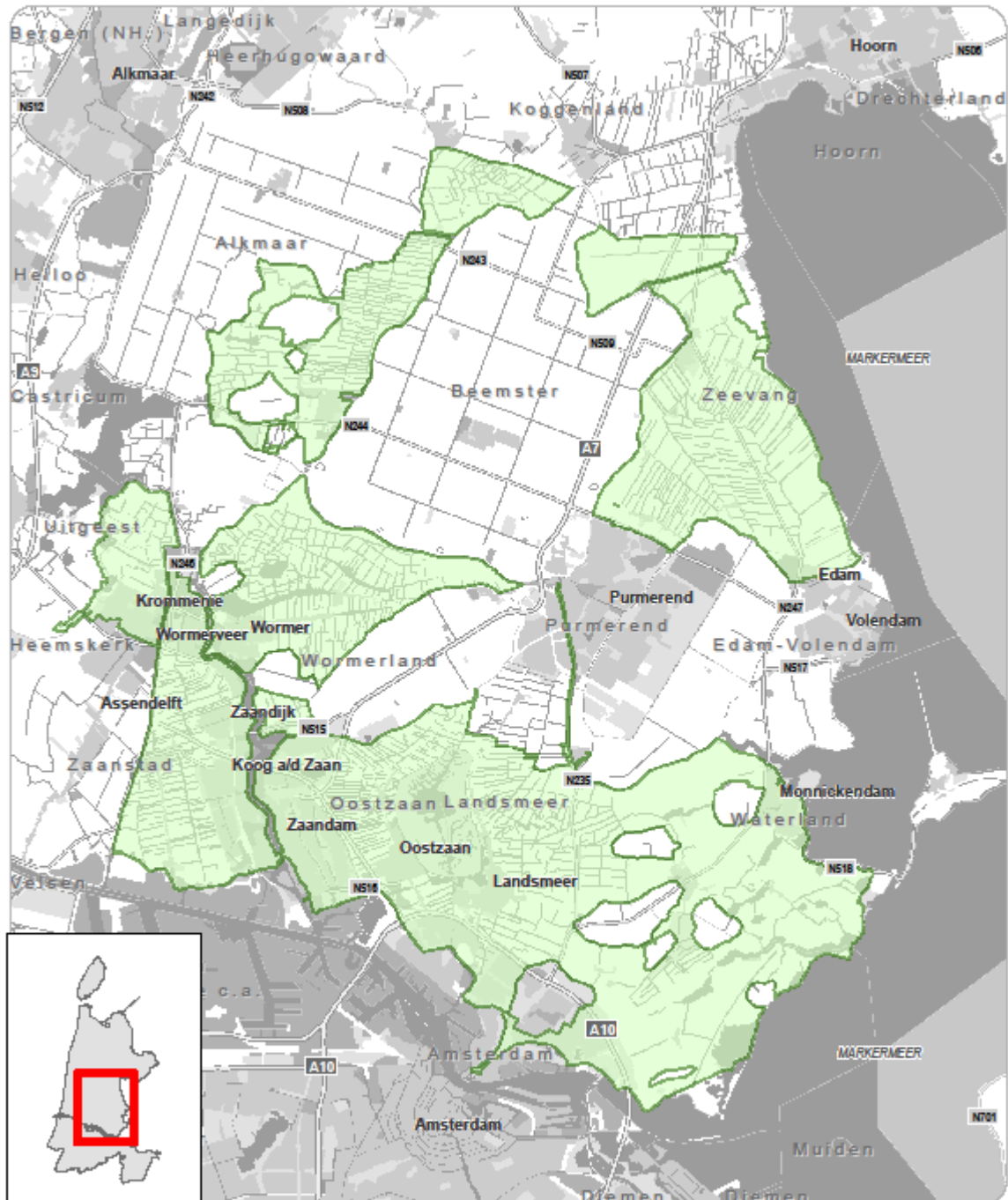

Bijlage 3, Norm gerelateerd aan vorm landgebruik, als genoemd in artikel 2.2, zesde lid van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

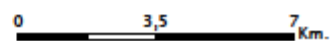
<i>Norm gerelateerd aan vorm landgebruik</i>		<i>Norm</i>	<i>Maaiveldcriterium</i>
<i>Binnen de bebouwde kom</i>	<i>Bebouwd gebied</i>	<i>1/100</i>	<i>0%</i>
	<i>Overig gebied</i>	<i>1/10</i>	<i>5%</i>
<i>Buiten de bebouwde kom</i>	<i>Bebouwing</i>	<i>1/100</i>	<i>0%</i>
	<i>Glastuinbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw</i>	<i>1/50</i>	<i>1%</i>
	<i>Akkerbouw</i>	<i>1/25</i>	<i>1%</i>
	<i>Grasland</i>	<i>1/10</i>	<i>5%</i>

Bijlage 4, Veenweidegebieden met aangepast maaiveldcriterium voor grasland, als genoemd in artikel 2.2, achtste lid, van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bijlage4 Waterverordening HNK

Veenweidegebieden met aangepast maaiveldcriterium voor grasland
 ■ maaiveldcriterium 15%

Datum: 14-04-2015
 Copyright: Kadaster
 Formaat: A4
 Projectnr.: 320022

Toelichting Wijziging Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Inleiding

De Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt gewijzigd op de volgende onderdelen: de normen voor waterkwantiteit, de instructieregels voor het beheerplan, de procedurevoorschriften voor leggers, de procedure en de kaartbijlage voor peilbesluiten. De wijzigingen worden hieronder toegelicht.

A. normen waterkwantiteit (artikel 2.2)

Vierde lid: Opname bepaling landgebruik Natuur

In het kader van de Wateropgave zijn in de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (hierna: waterverordening) normen vastgesteld voor de gemiddelde overstromingskans. Voor het landgebruik 'natuur' zijn geen normen vastgelegd. Daarnaast is in de waterverordening vastgelegd dat voor de bepaling van het landgebruik het 'Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland versie 5' (LGN05) van Wageningen Universiteit en Researchcentrum leidend is. Sinds 2005 heeft ontwikkeling van een fors areaal aan nieuwe natuur plaatsgevonden. In een aantal van de polders die worden aangepakt in het kader van de wateropgave heeft dit geleid tot een toename aan het areaal natuurgebieden. Het hanteren van de LGN05 als enige bron voor het bepalen van het landgebruik leidt ertoe dat deze gebieden, ondanks de functieverandering naar natuur, moeten voldoen aan de normen voor overstroming van de functie opgenomen in de LGN05. Dit leidt tot onnodige investeringen in de betreffende gebieden en daarmee een inefficiënte inzet van middelen.

Nieuw zesde en achtste lid: wijziging maaiveldcriterium voor enkele veenweidegebieden

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) van 2003 zijn afspraken gemaakt om de kans op wateroverlast vanuit het oppervlaktewatersysteem aan te pakken op basis van generieke normen voor verschillende vormen van landgebruik. Deze normen bestaan uit een statistisch bepaalde kans dat wateroverlast vanuit het oppervlaktewatersysteem optreedt. De normen zijn gerelateerd aan de economische waarde van landgebruik en de te verwachten schade bij overstroming.

In artikel 2.2 van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn de generieke normen uit het NBW overgenomen. Deze normen bakenen de zorgplicht af die het hoogheemraadschap heeft op het vlak van het voorkomen dan wel beperken van ontoelaatbare wateroverlast door inundatie vanuit oppervlaktewater ten gevolge van neerslag.

De normen in de verordening zijn voor het waterschap het vertrekpunt bij de voorbereiding van waterhuishoudkundige en ruimtelijke maatregelen gericht op het op orde brengen van de regionale watersystemen.

In de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier uit 2009 waren de percentages van het gebied waar inundatie in maatgevende situaties geaccepteerd wordt (maaiveldcriterium) niet opgenomen. Juridisch is het zuiverder om het maaiveldcriterium wel in de verordening op te nemen. Daarom is in artikel 2.2 een nieuw zesde lid opgenomen. De wateroverlastnormen uit het NBW schrijven voor dat grasland in veenweidegebieden met een kans één op de tien jaar mag inunderen als gevolg van peilstijging in het oppervlaktewater. Van overschrijding van de norm is sprake als meer dan 5 % van het grasland onder water staat in

maatgevende situatie. Dit wordt modelmatig getoetst, waarbij de kans op een bepaalde waterstand wordt afgezet tegen de maaiveldhoogte.

In het toetsingsproces is geconstateerd dat deze methode voor grasland in veenweidegebieden tot onbetrouwbare resultaten leidt. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van de onzekerheid in de hoogtekaart en het geringe verschil tussen de hoogteligging van het maaiveld en het waterpeil (drooglegging). De peilstijging die optreedt bij wateroverlast is door de geringe drooglegging in veel gevallen gelijk aan de onzekerheden in de hoogteligging van het maaiveld. Daardoor is niet goed vast te stellen hoe vaak en hoeveel inundatie plaatsvindt. Wel is geconstateerd dat vanwege de beperkte drooglegging waarschijnlijk meer dan 5% inundatie plaatsvindt in maatgevende situaties, bij peilstijgingen die in de berekening niet als ontoelaatbaar worden gezien. Geschat wordt dat in de praktijk tot maximaal 15% inundatie plaatsvindt.

Maatregelen om dit tegen te gaan zijn niet doelmatig en ongewenst. Daarnaast is sprake van een zeer scheve kosten-baten verhouding. Voorbeeld van een dergelijke maatregel is de aanleg van grote arealen extra open water.

Met de eerste aanpassing wordt aangegeven dat bij de beoordeling in maatgevende situaties inundatie van een deel van het gebied geaccepteerd wordt overeenkomstig de percentages genoemd in bijlage 3 behorende bij deze verordening.

De tweede aanpassing betreft een verhoging van het maaiveldcriterium voor enkele veenweidegebieden van 5 naar 15 %. Hiertoe is een nieuw achtste lid bij artikel 2.3 opgenomen. Voor de veenweidegebieden opgenomen op de als bijlage 4 bij de verordening horende kaart geldt de graslandnorm met een maaiveldcriterium van 15%.

De aanpassing heeft geen gevolgen voor de voortgang van de wateropgave in het beheergebied van HHNK.

Uitvoeringsbesluiten: tijdstip op orde

Het hanteren van een termijn waarop het watersysteem op orde moet zijn is onlosmakelijk verbonden aan het stellen van normen. Het oorspronkelijke doel van het NBW is dat de regionale watersystemen in 2015 op orde zijn. Op basis van de actuele programmering zal het watersysteem in 2017 op orde zijn.

In het zevende lid wordt het tijdstip waarop het watersysteem op orde moet zijn vastgelegd op 31 december 2017.

Schrappen van de leidraad

De verplichting in het vijfde lid van artikel 2.2 van de verordening dat Gedeputeerde Staten een leidraad vaststellen voor de door het dagelijks bestuur te verrichten beoordeling van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren is geschrapt. De Stichting toegepast onderzoek waterbeheer (STOWA) heeft een standaard werkwijze ontwikkeld voor de beoordeling van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren (Stowa richtlijn: Standaard werkwijze voor de toetsing van watersystemen aan de normen voor regionale wateroverlast nr. 2011-31, d.d. 30 november 2011). Alle waterschappen werken met deze landelijk ontwikkelde standaard werkwijze van de STOWA. Deze werkwijze biedt voldoende transparantie en

kwaliteitsborging. Een leidraad opgesteld door Gedeputeerde Staten is daarmee overbodig geworden.

B. vervallen goedkeuring beheerplan (artikel 3.4)

Bij een wijziging van de Waterwet (Stb. 2014, 21) is de goedkeuring door Gedeputeerde Staten van het beheerplan komen te vervallen. In verband hiermee is artikel 3.4 tekstueel aangepast. Gehandhaafd blijft de bepaling in het eerste lid dat het beheerplan wordt toegezonden aan Gedeputeerde Staten. In het tweede lid zijn de woorden 'na de goedkeuring' gewijzigd in 'na de vaststelling' en is de aanduiding van de desbetreffende minister geactualiseerd.

C. procedurevoorschriften voor leggers (artikel 4.1)

De legger beschrijft de eisen naar ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken op grond van waterstaatkundige eisen moeten voldoen (normatieve toestand) en heeft als zodanig geen rechtsgevolg. De legger volgt in beginsel de waterstaatkundige besluitvorming en wettelijk eisen.

Bij wet van 18 december 2013 (Stb 2014/21) is de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen het vaststellen of wijzigen van een legger ingeperkt. Hiertoe is bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht aangepast, die op 1 juli 2014 in werking is getreden. Tegen de vaststelling van een legger staat alleen beroep open, voor zover de legger niet wordt voorafgegaan door een besluit, omdat hierbij rechten van derden in het geding kunnen zijn (bijvoorbeeld gebruiksbeperkingen).

Tegen de exacte vaststelling van ligging en omvang van een bergingsgebied blijft beroep mogelijk, evenals tegen de vastlegging van de ligging een beschermingszone, bijvoorbeeld langs een waterkering of watergang, waarin voorschriften en beperkingen kunnen gelden ter bescherming van het waterstaatswerk.

De voorbereidingsprocedure voor het vaststellen of wijziging van de legger is dienovereenkomstig aangepast. Heeft de vaststelling of wijziging van de legger betrekking op de ligging van een bergingsgebied of de ligging van een beschermingszone dan is de openbare voorbereidingsprocedure voorgeschreven.

Bij de overige leggerwijzigingen worden geen specifieke voorbereidingsprocedures meer gesteld. Afhankelijk van de mate van ingrijpendheid van de leggerwijziging is het ter beoordeling van het waterschap op welke wijze de voorbereiding van het besluit wordt vormgegeven. Daar waar dit meerwaarde heeft kan er voor gekozen worden om de openbare voorbereidingsprocedure te volgen. Bij beperkte leggerwijzigingen kan gekozen worden voor een eenvoudige voorbereiding, bijvoorbeeld door toezending van het besluit aan belanghebbenden.

In artikel 4.1 kunnen de leden 3 en 4 vervallen omdat de legger voor regionale waterkeringen in 2013 is vastgesteld en het technisch beheerregister in 2015 gereed is.

D. procedure voor peilbesluiten (artikel 4.5)

In het peilbesluit worden op een voor de beheerder bindende wijze waterstanden opgenomen of bandbreedten waarbinnen de waterstanden onder reguliere omstandigheden kunnen variëren. De waterbeheerder is verantwoordelijk voor een voor alle functies en belangen zo optimaal mogelijk peilbeheer. Aan de hand van een integrale en transparante afweging tussen de

functies en alle bij de waterhuishouding betrokken belangen wordt de optimale waterstand door de waterbeheerder vastgelegd in het peilbesluit.

Op grond van het gestelde in het huidige artikel 4.5 dient het hoogheemraadschap ten minste eenmaal in de tien jaar de peilbesluiten te herzien. Op verzoek van het algemeen bestuur kunnen Gedeputeerde Staten de geldigheidsduur van een peilbesluit voor ten hoogste vijf jaar verlengen.

De provincie heeft in haar Watervisie als sturingsfilosofie opgenomen dat zij staat voor een doelmatig en doeltreffend waterbeheer waarbij iedere bestuurslaag de vrijheid krijgt de taak naar eigen inzicht uit te voeren.

De provincie Noord-Holland wil vooral sturen op het doel: een peilbesluit dat is afgestemd op de aanwezige functies en belangen in het gebied. Daarom wordt in nieuwe artikel 4.5 bepaald dat het hoogheemraadschap moet zorgen voor een 'actueel' peilbesluit.

De provincie behoudt daarbij haar rol als toezichthouder en kadersteller maar doet dat op gepaste afstand. De provinciale rol en betrokkenheid bij de peilbesluiten richt zich vooral op zaken waarin de provincie ook zelf keuzes moet maken vanuit haar eigen provinciale belangen. Indien er sprake is van veenbodemdaling, natuur (inclusief weidevogels) en archeologie/monumenten betreft het hoogheemraadschap de provincie vroegtijdig in het peilbesluitenproces. Procesafspraken worden dan gemaakt per aandachtsgebied.

Gelet op de hierboven beschreven sturingsfilosofie is het voor de peilbesluiten mogelijk om de in artikel 4.5 van de verordening opgenomen verplichting om de peilbesluiten iedere tien jaar te herzien te laten vervallen.

Herziening van het peilbesluit is dus niet meer gebonden aan de termijn van tien jaar, maar aan de actualiteit. Is het peilbesluit niet meer actueel dan dient het peilbesluit te worden herzien. Dit kan dus zowel korter als langer zijn dan tien jaar. De beheerder toetst periodiek (ambtelijk) of het peilbesluit nog actueel is.

Een belanghebbende kan het hoogheemraadschap verzoeken om het peilbesluit te herzien. Het besluit dat het hoogheemraadschap op dit verzoek neemt, staat open voor bezwaar en beroep. Deze mogelijkheden voor verzoek, bezwaar en beroep bestond al en is dus geen nieuw beleid.

Redenen voor herziening van het peilbesluit kunnen zijn:

- een structurele wijziging in de grondgebruiksfunctie of een functiewijziging in een gemeentelijk bestemmingsplan of provinciale structuurvisie;
- autonome verandering van maaiveldhoogte in met name daling gevoelige veenbodem;
- een verandering in de belangenafweging, mede op verzoek van ingelanden;
- veranderingen in het (technisch) beheer met gevolgen voor het watersysteem.

Wanneer er problemen zijn rond de actualiteit van een peilbesluit zijn er momenten waarop de provincie Noord-Holland ambtelijk overleg zal hebben met het hoogheemraadschap. Op bestuurlijk niveau zijn de halfjaarlijkse gesprekken tussen de dijkgraaf en de gedeputeerde Water het moment om deze te bespreken.

Uitgegeven op 24 november 2016

Namens Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

R.M. Bergkamp, provinciesecretaris